

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НРЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ» (Україна)
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Україна)
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Україна)
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ» (Україна)
ГО «ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ» (Україна)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ГРОДНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Білорусь)
UNIWERSYTET EKONOMICZNY WE WROCLAWIU (Республіка Польща)
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI (BYDGOSZCZ) (Республіка Польща)
JHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUĎJOVICÍCH (Чехія)

***Розвиток фінансів, аудиту,
бухгалтерського обліку та оподаткування:
реалії часу***

**I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція студентів,
аспірантів та молодих вчених пам'яті
видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія**

01 лютого 2022 р.

**м. Кам'янець-Подільський
2022**

Рекомендовано до поширення в мережі «Інтернет» Вченою радою НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут» (протокол № 4 від 28 січня 2022 р.)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ТРИПАК Мар'ян Миколайович – заслужений працівник освіти України, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук, в.о. ректора НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **ГУМЕНЮК Ірина Леонтіївна** – кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ГОДНЮК Ірина Валентинівна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ШЕВЧУК Олександр Володимирович** – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук;

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

СЛОБОДЯН Володимир Дмитрович – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **КУШНІР Людмила Анатоліївна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **КОРКУШКО Олег Никодимович** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ВОЛЬСЬКА Ангелія Олександрівна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ЛАВРУК Олександр Валерійович** – доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ТИМКІВ Андрій Олександрович** – в.о. завідувача кафедри фінансів та економіки, кандидат економічних наук, викладач; **ДЕРЛИЦЯ Андрій Юрійович** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ШЕВЧУК Наталія Станіславівна** – викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ГЕРАЙМОВИЧ Віолета Леонтіївна** – кандидат економічних наук, доцент; **БАЧИНСЬКА Олена Миколаївна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри; **ПРОКОПИШИН Оксана Степанівна** – кандидат економічних наук, доцент інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук; **ШЕНДЕРІВСЬКА Юлія** – Виконавчий директор ГО «Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України»; **ЩЕРБАТЮК С.Ю.** – к.е.н., доцент, декан факультету бухгалтерського обліку Гродненський державний аграрний університет (м. Гродно, Республіка Білорусь); **ЛУПЕНКО Юрій Олексійович** – доктор економічних наук, професор, академік НААН, директор, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки».

Р 64 Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу: І Міжнародна науково-практична інтернет-конференція студентів, аспірантів та молодих вчених пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія (м. Кам'янець-Подільський, 01 лютого 2022 р.). Кам'янець-Подільський : НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут». 2022. 394 с.

Збірник містить матеріали І Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія «Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу», яка відбулась 01 лютого 2022 р. (НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», м. Кам'янець-Подільський), з актуальних питань сучасної фінансової системи, аудиту, обліку та оподаткування в умовах сьогодення.

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори наукових праць.
Видано в авторській редакції.

Юлія Рось, Марина Акімова
здобувачі вищої освіти СВО «Магістр»
за ОПП «Облік і оподаткування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Науковий керівник: *Наталія Канцедал*,
к.е.н., доцент, професор кафедри
бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Виробничі запаси є невід'ємною складовою діяльності будь-якого підприємства, а їх наявність та оборотність – важливими індикаторами управлінської стратегії. Розкриття інформації щодо наявності й використання виробничих запасів є важливою складовою організації обліку на підприємстві, що потребує знання відповідної облікової методології, операційне середовище якої в сучасних умовах взаємодіє та інтегрується з економічною теорією, інституційною теорією, економічним аналізом, екологічною та поведінковою економікою [3, с.22]. У цьому контексті актуалізуються питання вдосконалення обліку та контролю (аудиту) виробничих запасів, що має на меті покращити практичний облік в реаліях господарюючого суб'єкта.

Метою даного дослідження є окреслення базового алгоритму аудиту виробничих запасів на підприємстві, що може бути адаптованим для використання в практичній діяльності при проведенні внутрішнього аудиту.

В ході дослідження встановлено наступне:

1. Підставою для проведення внутрішнього аудиту виробничих запасів є розпорядчий документ керівника, в якому зазначають ся види об'єктів та строки їх перевірки.

2. Відправним моментом для здійснення перевірки є дані оперативного обліку щодо наявності запасів, а також дані про місця їх зберігання.

3. Облікова система господарюючого суб'єкта повинна бути орієнтована на використання аналітичних параметрів інформації про запаси, сприяють ефективному застосуванню відповідних контрольних процедур. До них слід віднести номенклатуру та якісні характеристики об'єктів обліку запасів.

4. При визначенні аудиторських процедур необхідно застосовувати комплексний підхід, що передбачає охоплення всіх стадій фіксації інформації про запаси в обліковій системі (оприбуткування, внутрішнє переміщення, вибуття).

5. В ході застосування методики аудиту перевірок доцільно оформлювати відповідні робочі документи. Прикладом таких документів можуть бути «Відомість порівняння даних документів з оприбуткування виробничих запасів та платіжних відомостей», «Перевірка операцій по одержанню виробничих запасів на склад», «Порівняння норм списання виробничих запасів на виробництво з фактичними витратами».

6. Для систематизації результатів перевірки застосовувати «Відомість

виявлених порушень» – документ довільної форми, що розробляється аудитором самостійно. Так, наприклад, автори Гамова О. В., Феофанов Л. К., Ракитянська Ю. В. пропонують форму «Перелік порушень, які виявлено за результатами аудиту запасів на складах» [1, с. 62]. Оцінюючи позитивно розробку даного колективу авторів, вважаємо, що запропонований ними документ потребує доопрацювання з метою підвищення його практичної цінності для формування аудиторських суджень. На нашу думку, відомість виявлених аудитором порушень повинна містити обов'язкову колонку «Зміст порушення», а потім послідовно «Документ», в якому зафіксована відповідна інформація, та колонки «За даними обліку» та «За даними аудиту», де зазначаються відповідні кількісно-сумові значення, що дають змогу обчислити характер та розмір відхилення.

7. В основі розробки робочих документів аудитора має бути «Класифікатор можливих порушень» перевіряемого об'єкта обліку. Причинно-наслідковий зв'язок таких порушень можна пояснити наступним чином:

Причини: 1) незадовільна організація складського господарства; 2) порушення правил приймання вантажів; 3) невиконання завдань щодо придбання матеріалів; 4) недобросовісне виконання обов'язків матеріально-відповідальними особами; 5) порушення порядку проведення інвентаризації (порушення строків проведення, нерівномірний їх розподіл за календарними періодами, неякісне проведення інвентаризації, недбале і несвоєчасне оформлення її результатів);

Наслідки: 1) завищення собівартості придбаних матеріалів; 2) неповне оприбуткування запасів; 3) необґрунтовані претензії до постачальників; 4) нераціональне витрачання матеріалів на виробництво; 5) порушення норм і лімітів відпуску; 6) нестача, надлишок, присвоєння товарно-матеріальних цінностей; 7) помилки і підробки в документах; 8) підміна запасів менш якісними чи неякісними; 9) помилки у визначенні сум уцінок, дооцінок запасів та їх відображення в обліку; незадовільне ведення бухгалтерського обліку.

Обґрунтування можливих порушень повинно ґрунтуватися на положеннях чинних нормативних документів, якими регулюються питання обліку запасів, зокрема НП(С)БО 9 «Запаси» [4] та іншими законодавчими актами в актуальній редакції.

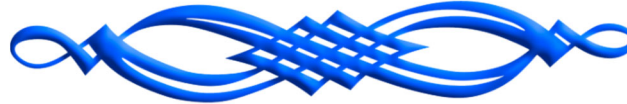
Важливим підходом практичного використання запропонованого базового алгоритму аудиту виробничих запасів є застосування прийому інституційного моделювання [2], що передбачає урахування специфіки обліку запасів конкретного підприємства.

Список використаних джерел

1. Гамова О. В., Феофанов Л. К., Ракитянська Ю. В. Шляхи вдосконалення обліку та аудиту виробничих запасів на складах ПРАТ «Дніпроспецсталь». *Інвестиції: практика та досвід*. № 3, 2020. С. 57-62.
2. Канцедал Н. А. Інституційне моделювання: поняття та базові підходи до практичного застосування. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році*

(м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 163-165. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7965>

3. Канцедал Н. А. Наукова інтерпретація методології обліку у працях корифеїв бухгалтерської думки. *Облік і фінанси*. 2018. № 2(80). С. 16.-23. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/article/566/> <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1221>
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Мінфін України; Наказ, Положення від 20.10.1999 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення: 25.01.2022).

Karolina Rulitska
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Lviv National Agrarian University
Lviv

FORSITE RESEARCH IN CONDITIONS OF CRISIS

Under conditions of global instability, the conditions under which anti-crisis management ensures overcoming difficult financial conditions to the enterprise, have objectively developed. In fact, the financial sphere clearly indicates the state in which the company is. Dynamic market relations require entrepreneurs to keep up with the times. The need to improve methodological approaches to the diagnosis and assessment of crisis phenomena in the enterprise is beyond doubt.

Foresight research plays an important role in all areas of the state's economy. The dynamic and unstable present accepts new challenges every day. Under such conditions, trends change rapidly. That is why it is important to skillfully combine quantitative and qualitative research methods. It is worth noting that Foresight research is currently used not only in large companies, but also in companies smaller in size and interested in achieving high performance. The quality of Foresight depends primarily on the combination of methods used and methods of the study itself. The combination of expert opinion and society allows to cover a wide range of factors, factors, threats, etc. to form scenarios for further development of the enterprise.

The crisis disrupts the stability and balance of the enterprise. As a result, the actions of management must be decisive and often with a non-standard approach to solving a problem. As you know, during the abrupt changes in the state, the strongest remain afloat, who were able to use the situation to their advantage. Risks and threats always exist. They are generally difficult to predict in full, and in conditions when the global pandemic establishes new «rules of the game» - in general it is almost unrealistic. Scientific substantiation of these processes contributes to the emergence of new methods and measures in a particular field.

In the global sense, the crisis is a form of progressive movement, a manifestation of the development of the system. The crisis is also a situation of significant